

ЯКИМИ Є СУЧАСНІ МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Досліджуємо основні тенденції розвитку сучасних міжнародних відносин. Розуміємо принципи міжнародних відносин.

Діємо, проводячи дослідження сучасного міжнародного безпекового середовища.

Модуль 1

Які відносини є міжнародними

Міжнародні відносини - система транскордонних соціальних взаємодій, суб'єктами яких є держави, міжнародні міжурядові та міжнародні неурядові організації, транснаціональні корпорації та, за особливих умов, приватні особи.

Упродовж історичного розвитку людської цивілізації міжнародні відносини завжди посідали значне місце у політичному та суспільному житті. На межі тисячоліть під впливом глобалізації їхнє значення суттєво зросло, оскільки сучасні країни перебувають у різноманітних і багатогранних взаємодіях.

Аналізуємо ситуацію

1. Проаналізуйте інформацію, подану нижче. Визначте основних учасників міжнародних відносин.
2. Які засоби переважають у взаємодії учасників міжнародних відносин на сучасному етапі?
3. Зіставте наведені приклади з різними сферами міжнародних відносин: економічною, політичною, військовою, культурною.

22 вересня 2000 року в румунському місті Ботошани було підписано угоду про утворення Єврорегіону «Верхній Прут», до складу якого увійшли Чернівецька область України, повіти Республіки Молдова, а також Румунії. Український уряд визначив Єврорегіон «Верхній Прут» як пілотний для «експериментального опрацювання в його межах механізмів транскордонної співпраці як елементів процесу європейської інтеграції і розбудови регіональної політики».

Військовослужбовці Оперативної групи російських військ (ОГРВ) проводять навчання у Придністровському регіоні Республіки Молдова, де вони перебувають незаконно.

Унаслідок хімічної атаки в Сирії у квітні 2018 року постраждали понад тисяча людей і загинули щонайменше 70.

Міжнародна коаліція на чолі із США заявила про звільнення від бойовиків терористичної організації «Ісламська держава» (ІДІЛ) 7,5 млн осіб. Про це повідомляє прес-служба Глобальної коаліції у Твіттері. Як відомо, міжнародна коаліція під керівництвом США об'єднує понад 70 країн - більшість членів ЄС, усі 27 членів НАТО та ін. Вона діє проти ІДІЛ в Іраку з дозволу місцевої влади.

Естонія, Литва та Словенія підписали меморандум про порозуміння та співпрацю з Китаєм щодо впровадження економічної ініціативи «Один пояс - один шлях».

У першу добу дії безвізового режиму, який набув чинності 11 червня 2017 року, загальна кількість пасажирів з України, що перетнули митний кордон із країнами Європейського Союзу, зросла на 7 % та становила 53 428 осіб.

Модуль 2

Як міжнародне право врегульовує систему безпеки у світі

Міжнародне право - система юридичних принципів і норм договірної й звичаєвої характеру, які виникають у результаті погодження між державою та іншими суб'єктами міжнародної спільноти й регулюють відносини задля мирного співіснування.

Міжнародна безпека - система міжнародних відносин, що заснована на дотриманні усіма державами загально визнаних принципів і норм міжнародного права та виключає вирішення спірних питань і розбіжностей між ними за допомогою сили або загрози.

Міжнародні відносини регулюються нормами міжнародного права. Основні принципи міжнародного права закріплено в Статуті ООН (Преамбула, статті 1 і 2).

ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

- Незастосування сили або загрози силою
- Невтручання у внутрішні справи
- Співробітництво держав
- Суверенна рівність держав
- Непорушність державних кордонів
- Рівноправ'я та самовизначення народів
- Мирне розв'язання міжнародних суперечок

Саме на дотриманні сторонами основних принципів міжнародного права ґрунтується мирне співіснування, система міжнародної безпеки. Той факт, що немає прямої чи прихованої загрози виникнення конфліктів, або здатність провідних держав світу й міжнародних організацій ефективно їм протистояти сприяє міжнародній співпраці. Лише за таких умов можуть виникати близькі й навіть спільні інтереси, потреба в реалізації яких визначається необхідністю знайти адекватні відповіді на нові виклики безпеці, пов'язані передусім із глобальними проблемами людства.

Поміркуйте

Сьогодні міжнародне безпекове середовище перебуває у стані кризи, сутність якої полягає у руйнуванні засад світового ладу, сформованого після Другої світової війни та закріпленого у Статуті ООН, Гельсінському Заключному акті, у базових документах інших міжнародних організацій і підтвердженого численними дво- і багатосторонніми угодами.

1. Наведіть приклади проявів кризи міжнародного безпекового середовища.
2. Які можуть бути відповіді на сучасні виклики міжнародного безпекового середовища? Що може бути гарантією дотримання міжнародної безпеки?

Модуль 3

Яку роль відіграє Міжнародне гуманітарне право

Відповідно до основних принципів міжнародного права та положень Статуту ООН держави повинні вирішувати міжнародні суперечки мирними засобами. Втім, попри те, що збройні конфлікти заборонено, вони усе ж відбуваються. Людство досі не навчилася мирно співіснувати. На сьогодні немає дієвого міжнародного механізму, який би не допускав виникнення збройних конфліктів. Міжнародне право враховує це й містить спеціальну систему міжнародно-правових норм і механізмів їхньої реалізації

- Міжнародне гуманітарне право (право збройних конфліктів), спрямоване саме на захист жертв збройних конфліктів, на захист прав людини в ситуаціях, коли загальні механізми захисту не працюють чи малоефективні.

Міжнародне гуманітарне право (МГП, інші назви - право війни, право військових конфліктів) - галузь міжнародного права, головна мета якої полягає в гуманізації ведення військових дій та полегшення страждань жертв війни. Застосовується як міжнародних, так і внутрішніх збройних конфліктах. МГП складається, з одного боку, з так званого Женевського права, яке містить норми щодо захисту жертв конфліктів, а з іншого - з Гаазького права, що включає правила, які належать до засобів і способів ведення бойових дій.

Громадянська реклама

У періоди миру держави повинні творити якомога більше добра, а в період війни - якомога менше зла.

Шарль-Луї Монтеск'є, французький правник, політик і письменник XVIII ст.

Веб-активність

Де і чому відбуваються конфлікти

Американський Центр всеохопного миру, за даними на початок 2017 року, нарахував 36 воєн. Безпосередню участь у них беруть 28 держав. З них майже половина має затягнуті конфлікти - такі, що тривають понад 10 років. Це Афганістан (36 років), Колумбія (39 років), М'янма (66 років), Сомалі (26 років) та ін. (<https://www.irinnews.org/maps-and-graphics/2017/04/04/updated-mapped-world-war>).

1. Ознайомтеся з інтерактивною картою за вказаною електронною адресою. Дізнайтеся про стан розвитку подій у найконфліктніших регіонах світу.
2. Знайдіть на карті інформацію про збройний конфлікт на сході України.
3. Визначте, як довго триває той чи той конфлікт, скільки людей загинуло, що стало його причиною і як він розвивається у теперішній час.

Модуль 4

Як тероризм впливає на міжнародну безпеку

Тероризм - суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства через захоплення заручників, підпали, убивства, тортури, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я безневинних людей, або погрози вчинення злочинних дій із метою досягнення злочинних цілей.

11 вересня 2001 року терористи на захоплених пасажирських літаках атакували дві вежі Всесвітнього торговельного центру Нью-Йорку (США), внаслідок чого загинули близько 3 тисяч людей. Під час рятувальної операції загинуло понад 300 пожежників і співробітників поліції. Третій викрадений літак врізався в будівлю Пентагону у Вашингтоні, четвертий, імовірно, був спрямований на Білий дім у Вашингтоні, але не долетів до цілі. Відповідальність за теракти взяли на себе терористи з Аль-Каїди.

Події 11 вересня у США стали найбільшим і найжахливішим терористичним актом в історії людства.

17 липня 2014 року над територією України сталася авіаційна катастрофа рейсового пасажирського літака компанії «Малайзійські авіалінії», унаслідок якої загинули всі пасажери та екіпаж (загалом 298 осіб). Літак був збитий із району м. Сніжне (сміт Первомайський) зенітно-ракетним комплексом «Бук», привезеним із Російської Федерації.

(джерело: Рада з питань безпеки Нідерландів (The Dutch Safety Board)
<https://www.onderzoeksraad.nl/en/onderzoek/2049/investigation-crash-mh17-17-july-2014>)

За кількістю жертв катастрофа «Боїнга 777» стала найбільшою в історії України і найсмертоноснішим збиттям пасажирського літака за всю історію людства.

Досліджуємо та обговорюємо

1. Пригадайте, які ще найбільш відомі терористичні акти відбулися у світі упродовж останніх років.
2. Які причини, на вашу думку, спонукають терористів здійснювати злочинні дії?
3. Яким чином ми можемо запобігти тероризму?

На сучасному етапі, з огляду на надзвичайну небезпечність такого явища, як тероризм, дедалі частіше виникає реальна небезпека того, що, зіткнувшись із загрозою конкретних виявів цього злочину, держава може вжити занадто жорстких заходів і вдатися до репресій і порушень прав людини не лише стосовно терористів і тих, хто їх підтримують, а й щодо іншої частини суспільства, права і свободи якої можуть утискатися під час виявлення, затримання й засудження терористів.

Досліджуємо та обговорюємо

Про які проблеми боротьби з тероризмом ідеться у коментарях політиків?

«Кінцева мета терористів - розколоти суспільство навпіл. У тому числі провокуючи репресії, дискримінацію та ворожнечу. Вони прагнуть одночасно довести свою правоту, отримати підтвердження своїх передбачень про широке переслідування й водночас залучити нових послідовників. Вони прагнуть створити настрій поразки перед обличчям нападів і поляризованих реакцій».

Френк Ла Ру,

Помічник Генерального директора з питань комунікації та інформації ЮНЕСКО

Прем'єр-міністр Великої Британії Тереза Мей заявила, що змінить закони про захист прав людини, якщо вони стануть на заваді боротьбі з тероризмом. За її словами, методи боротьби необхідно змінювати.

«...Ми не можемо у боротьбі з тероризмом поступитися основними цінностями [...]. Зокрема, необхідно завжди поважати права людини й дотримуватися законності. Тероризм за своєю суттю є прямим посяганням на права людини й законність. Якщо ми у своїх діях у відповідь пожертуємо ними, ми подаруємо перемогу терористам».

Кофі Аннан,

Генеральний секретар ООН (1997-2006 роки)

Застосуйте набуті знання та досвід

1. Ознайомтеся з онлайн-картою Індексу глобального тероризму (<http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>).
2. Визначте країни, у яких відбувається найбільше терористичних актів.
3. Складіть відповідну таблицю або діаграму.
4. Чим зумовлена така картина в сучасному світі?

ЯК ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ СПІВПРАЦЯ В ЄВРОПІ ТА СВІТІ

Досліджуємо діяльність провідних міжнародних організацій, зокрема ООН.

Розуміємо, яке місце посідає Україна в системі міжнародного співробітництва.

Діємо, долучаючись до кампанії, присвяченої досягненню Цілей сталого розвитку.

Модуль 1

Як діє система міжнародної співпраці

Міжнародна співпраця - процес взаємодії двох або декількох держав, у якому є неможливим застосування збройного насильства й домінують спільні пошуки реалізації спільних інтересів.

Міжнародні організації - об'єднання трьох або більше незалежних держав, їхніх урядів, інших міжурядових організацій, спрямоване на вирішення певних спільних питань чи організації проектів.

Світ сьогодні є єдиним організмом, функціонування якого потребує узгоджених дій урядів, представників громадськості, ділових кіл різних країн. Важко знайти країну, яка б не контактувала з іншими державами. Для координації діяльності світової спільноти, здійснення багатосторонньої дипломатії та міжнародної співпраці, владнання суперечок, подолання глобальних і регіональних проблем створено низку міжнародних організацій.

Міжнародна співпраця знижує ризик конфліктів, дає можливість обмінюватися досвідом та реалізовувати спільні проекти розвитку. Різноманітні міжнародні організації - об'єднання держав або національних громад, у тому числі неурядового характеру, сприяють досягненню спільних цілей у політиці, економіці, соціальній сфері, науці, культурі тощо.

Досліджуємо та обговорюємо

1. Об'єднайтеся у групи відповідно до певних сфер міжнародної співпраці (торгівля; митні правила; освіта; прикордонне врегулювання; військово-політична сфера; охорона природи; розвиток комунікаційних мереж; контроль над озброєнням).
2. У яких формах може відбуватися міжнародна співпраця у кожній зі сфер? (Наприклад, у сфері охорони природи це можуть бути екологічні експедиції, наукові дослідження, конференції, обміни студентами тощо.)
3. Наведіть приклади, як міжнародна співпраця впливає на життя вашої громади або у яких формах вона може виявлятися.
4. Чи сприяє міжнародна співпраця зростанню добробуту місцевого населення? Якщо так, то яким чином?

Модуль 2

Як Організація Об'єднаних Націй захищає права та сприяє миру

Унікальною організацією, яка об'єднала більшість країн світу в ім'я загального миру й соціального прогресу, є Організація Об'єднаних Націй (ООН). Упродовж майже 50 років після Другої світової війни вона є найбільш впливовою організацією глобального рівня, що виконує роль арбітра у міжнародних суперечках, сприяє послабленню напруги та зміцненню міждержавної стабільності. Україна, перебуваючи у складі СРСР, стала однією з країн-засновниць ООН. На сьогодні членами Організації є 193 держави. ООН має шість головних органів: Генеральну Асамблею, Раду Безпеки, Економічну і соціальну раду, Раду з опіки, Міжнародний суд і Секретаріат.

На Раду Безпеки, згідно зі Статутом, покладено головну відповідальність за підтримання міжнародного миру і безпеки. До Ради Безпеки ООН входять п'ять постійних членів - Велика Британія, Китай, Росія, США, Франція - і десять членів, які обираються рішенням Генеральної Асамблеї на два роки за географічною ознакою. П'ять постійних членів Ради Безпеки мають право вето, яке дає змогу відкидати проект будь-яких змістовних резолюцій ООН, незалежно від рівня підтримки, якою користується цей проект.

На відміну від інших органів ООН, Рада Безпеки має право приймати рішення, які обов'язкові для виконання всіма членами ООН.

Веб-активність

1. Відвідайте офіційний сайт ООН, ознайомтеся докладніше з глобальними питаннями порядку денного ООН.

(www.un.org/en/sections/issues-depth/global-issues-fast-facts/index.html)

2. Які проблеми, виклики стоять перед людством?

3. Які з них, на вашу думку, є пріоритетними нині? Які є особливо важливими для нашої країни? Вашого регіону?

Модуль 3

Збереження міжнародного миру й безпеки

У сучасних міжнародних відносинах є багато суперечностей та конфліктів, насамперед внутрішньодержавного характеру, які створюють велику загрозу міжнародному миру й безпеці. Це зумовлює розвиток такої форми світового співробітництва, як миротворча діяльність. Провідна роль у цій сфері належить Організації Об'єднаних Націй. Одним з інструментів для врегулювання конфліктів є застосування військової сили у формі міжнародних миротворчих місій. Наша держава надає важливе значення питанню зміцнення ООН як центру багатосторонніх зусиль у вирішенні складних і комплексних викликів. Україна виходить із необхідності належної реалізації підсумкових документів самітів ООН щодо питань сталого розвитку, подальшого реформування ООН, підвищення ефективності її діяльності, забезпечення реформи Ради Безпеки ООН, посилення ролі Генеральної Асамблеї ООН як найбільш представницького політичного органу світу.

Наша держава є однією з країн-лідерів у залученні до миротворчих операцій ООН.

Модуль 4

Програма сталого розвитку ООН

Цілі сталого розвитку - цільові показники майбутнього міжнародного розвитку, що були ухвалені на саміті Організації Об'єднаних Націй (відомі також як Глобальні цілі сталого розвитку). Цілі сталого розвитку ухвалено на період від 2015 до 2030 року, вони налічують 17 глобальних цілей, у межах яких 169 конкретних цільових показників.

Глобальні проблеми не знають кордонів, їх ефективне розв'язання вимагає постійної наполегливої роботи й співпраці всіх народів планети. Жодна держава, хоч би якою могутньою вона є, не в змозі самотійно вирішити ці проблеми. Усвідомлення загальної взаємозалежності й висунення на перший план завдань суспільства дасть змогу запобігти соціальним та економічним катастрофам.

Програма сталого розвитку ООН передбачає світовий розвиток, що відповідає потребам сучасності й потребує узгоджених зусиль для створення всеосяжного, сталого та стійкого майбутнього для людей та планети. Для досягнення сталого розвитку надзвичайно важливо гармонізувати три основні елементи: економічне зростання, соціальну інтеграцію та охорону довкілля.

Застосуйте набуті знання та досвід

1. На веб-ресурсі sdg.org.ua/ua ознайомтеся з можливостями практичної реалізації програми ООН «Цілі сталого розвитку». 2. Запишіть та обговоріть їх. Створіть плакат задля інформування місцевої громадськості про можливості залучення до кампанії, присвяченої досягненню Цілей сталого розвитку у місцевій громаді.

ЯКІ МОЖЛИВОСТІ ВІДКРИВАЄ УКРАЇНІ СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Досліджуємо роль і значення міжнародних організацій для регіону, світу та України.

Розуміємо взаємозалежність життя місцевої громади, України, Європи та світу. Діємо, проводячи веб-дослідження участі України в ООН, ОБСЄ, Раді Європи, СОТ та інших організаціях.

«Україна як європейська держава здійснює відкриту зовнішню політику і прагне рівноправного взаємовигідного співробітництва з усіма зацікавленими партнерами, виходячи передусім із необхідності гарантування безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності. Серед пріоритетів національних інтересів України є інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі та в євроатлантичний безпековий простір з метою набуття членства в Організації Північноатлантичного договору; розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами світу в інтересах України».

Закон України «Про основи національної безпеки України»

Модуль 1

Якими є масштаби і характер діяльності України в міжнародних організаціях

У сучасному глобалізованому світі життєздатність і перспективи розвитку кожної країни залежать від обсягів її внеску у вирішення загальноцивілізаційних проблем. Наша країна бере активну участь у діяльності багатьох міжнародних організацій. У більшості з них Україна набула статусу повноправного члена, у деяких - поки що спостерігача.

Приєднання до тієї чи іншої міжнародної організації накладає на нашу державу певні обов'язки як політичного, так і фінансового характеру. Кожна міжнародна організація, членом якої є Україна, має свої специфічні функції та напрями співробітництва, наприклад політичний, соціально-економічний, військово-технічний, культурно-освітній та науковий.

Веб-активність

Скориставшись інформацією, поданою на сайті Міністерства закордонних справ України (mfa.gov.ua/ua/index/site-map/), заповніть таблицю.

Міжнародні організації, в яких Україна бере участь	Представництва міжнародних структур

Модуль 2

Як Україна співпрацює з ООН, ОБОЄ, Радою Європи, СОТ

Україна бере активну участь у формуванні політичних умов на міжнародній арені як член багатьох впливових міжнародних організацій. У їхніх межах вона провадить активну роботу, обстоюючи не лише загальні, а й національні інтереси нашої держави.

Україна й ООН

Представництво ООН в Україні працює одночасно у чотирьох напрямках, втілюючи короткострокові, середньострокові й довгострокові програми.

ЗАВДАННЯ ООН В УКРАЇНІ

- Відновлення, стабілізація та реабілітація сходу України та інших регіонів.
- Гуманітарне реагування, зокрема надання допомоги постраждалим від конфлікту регіонам і внутрішньо переміщеним особам (ВПО).
- Підтримка довгострокових загальнонаціональних реформ управління задля забезпечення верховенства закону і зміцнення соціальної стабільності та демократичного управління.
- Консультування та надання допомоги урядові України у виконанні рекомендацій механізмів ООН із прав людини, а також тих, що наводяться в доповідях Місії ООН з прав людини в Україні.

Україна і Рада Європи

Україна стала членом Ради Європи 9 листопада 1995 року. Окремою інституцією у рамках Ради Європи є Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) - контрольний орган Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод.

ГОЛОВНІ НАПРЯМИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З РАДОЮ ЄВРОПИ

- Захист прав людини.
- Конституційна реформа та функціонування демократичних інституцій.
- Реформа системи кримінальної юстиції та реформування правоохоронних органів.
- Забезпечення виконання в Україні рішень Європейського суду з прав людини.
- Зміцнення демократичного управління та реформа місцевого самоврядування, зокрема децентралізація.
- Боротьба з корупцією.

- Реформа судової системи.

Україна й ОБСЄ

Україна є учасницею Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) від 30 січня 1992 року.

ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В ОБСЄ

- Зміцнення потенціалу ОБСЄ як платформи для політичного діалогу та інструменту раннього попередження, запобігання конфліктам, врегулювання кризових і конфліктних ситуацій та постконфліктного відновлення.
- Дотримання Російською Федерацією основоположних принципів згідно з Гельсінським заключним актом НБСЄ 1975 року та зобов'язань у рамках ОБСЄ внаслідок військової агресії на сході України, окупації та анексії АР Крим та м. Севастополь.
- Сприяння процесу пошуку моделей мирного врегулювання придністровського конфлікту та забезпечення посередницької ролі ОБСЄ у рамках врегулювання грузинського та нагірно-карабаського конфліктів.
- Посилення потенціалу ОБСЄ у боротьбі з транснаціональними викликами та загрозами безпеці.

Зважаючи на порушення Російською Федерацією своїх зобов'язань стосовно гарантування територіальної цілісності та суверенітету України, 21 березня 2014 року держави - учасниці ОБСЄ прийняли рішення про направлення в Україну Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, основним завданням якої є моніторинг за дотриманням режиму припинення вогню, відведенням важкого озброєння та встановлення сталого моніторингу ділянки українсько-російського державного кордону, непідконтрольного уряду України, а також виведення з території нашої держави всіх іноземних збройних формувань, воєнної техніки та найманців.

Україна і СОТ

Світова організація торгівлі (СОТ) - це міжнародна організація, метою якої є розроблення системи правових норм міжнародної торгівлі та контроль за їх дотриманням. Головними цілями організації є забезпечення тривалого й стабільного функціонування системи міжнародних торговельних зв'язків, лібералізація міжнародної торгівлі, поступове скасування митних і торговельних обмежень, забезпечення прозорості торговельних процедур.

Україна стала членом цієї організації у 2008 році. Вступ України до СОТ відкрив перспективи для розвитку національної економіки. Україна на рівних умовах та правах з іншими членами організації бере безпосередню участь у формуванні новітніх правил торгівлі на світовому ринку. Уряд України здійснює активну зовнішньоторговельну політику завдяки участі нашої країни у багатосторонніх торговельних переговорах та проводить ефективну роботу, спрямовану на реалізацію переваг членства України у СОТ із метою розширення експортних можливостей вітчизняних товаровиробників та захисту економічних інтересів держави на зовнішніх ринках.

Порівнюємо та аналізуємо

1. Об'єднайтеся в групи. Обговоріть участь України в ООН, ОБСЄ, Раді Європи, СОТ.
2. Які переваги для України дає належність до міжнародних організацій?

Модуль 3

Яку роль у міжнародній співпраці відіграють неурядові організації (НУО)

Міжнародна співпраця виходить далеко за межі міждержавних взаємодій: міжнародні неурядові організації стають суб'єктами світової політики. Якщо 1990 року у світі існувало близько сотні громадських організацій, що діяли в глобальному масштабі, сьогодні їх налічується десятки тисяч, і їхня кількість зростає. Основним механізмом діяльності міжнародних неурядових організацій у період глобалізації є мобілізація світової спільноти.

Веб-активність

Об'єднайтеся в пари, зайдіть на сайт однієї з відомих вам міжнародних організацій, наприклад, «Г'юман Райте Вотч» (Human Rights Watch), «Союз українок», «Репортери без кордонів», ФІФА, «Грінпіс» (Greenpeace), «Червоний хрест» / «Червоний півмісяць», «Єврокліо» (EUROCLIO) тощо. Проаналізуйте діяльність цієї організації та коротко представте її у класі.

Громадянська реклама

Міжнародні організації мають чіткі цілі, пов'язані з гуманітарними цінностями; діють швидко, адже не потребують затвердження їхніх дій парламентом і подеколи навіть сприятливої громадської думки; мають достатній досвід для підтримки особливих потреб людей; можуть звернутися безпосередньо до громадськості.

Застосуйте набуті знання та досвід

1. Визначте, які міжнародні організації діють в Україні, у вашому регіоні, громаді?
2. Які приклади позитивного впливу їхньої діяльності ви можете навести?
3. З якими проблемами стикаються активісти міжнародних організацій під час роботи в Україні?
4. Яким чином міжнародні організації сприяють співпраці у світі, збереженню миру та безпеки?